

Arrangørtips

I dette heftet finner du tips til planlegging og gjennomføring av ulike kurs og aktiviteter for «nye» jegere. Disse er utarbeidet i sammenheng med NJFFs jenstastning, men kan selvfølgelig også benyttes til arrangementer for andre grupper eller andre «ferske» jegere.

Lykke til!

Innhold

1.	FISK	4
1.1	NYBEGYNNERKURS I FISKE.....	4
1.2	FLUEKASTEKURS FOR NYBEGYNNERE	5
1.3	FLUEBINDING FOR NYBEGYNNERE.....	5
1.4	LAKSEFISKE	6
1.5	HAVFISKETUR	7
1.6	SJØFISKE FRA LAND / INNENLANDSFISKE	7
1.7	KVINNER/BARN FISKE	8
1.8	ISFISKE	9
1.9	FISKESTELL - KULTIVERING	10
2.	SKYTEKURS	11
2.1	ULIKE JAKTSKYTEGRENER.....	11
2.2	HAGLE, DAGSKURS	12
2.3	HAGLE, TODAGERSKURS.....	13
2.4	RIFLE, DAGSKURS.....	14
2.5	RIFLE, TODAGERSKURS	15
3.	SMÅVILTJAKT	17
3.1	SMÅVILTJAKT.....	17
3.2	DUE-/GÅSE-/ANDEJAKT.....	18
3.3	REVEJAKT, POSTERINGSJAKT	19
3.4	RYPEJAKT MED HUND	20
3.5	RÅDYRJAKT	21
3.6	SJØFUGLJAKT	22
4.	STORVILTJAKT.....	24
4.1	STORVILTJAKT	24
5.	FOREDLING	26
5.1	DIVERSE TIPS	26
5.2	FORSLAG TIL FOREDLINGSKURS	26
5.3	PARTERING OG FOREDLING AV STORVILT.....	27
6.	HUND	28
6.1	ETTERSØKSKURS	28
6.2	HUNDETRENING.....	29
6.3	STELL AV HUND.....	29
6.4	AKTIVITETSKVELD MED HUND	30

1. FISK

- Instruktører uansett aktivitet må kjenne området det skal fiskes i
- Sannsynligheten for å finne aktuelle art det fiskes på må være stor.
- Avklare forventninger og mål for aktiviteten
- Skille mellom medlemmer og ikke medlemmer i NJFF prismessig
- Oppfølging av kursdeltakeren både ved vellykket og ikke vellykket fangst
- Evaluering av hvert enkelt kurs etter endt opplegg
- Krev depositum eller innbetaling senest en uke **før kursstart**.
- Informasjon og markedsføring i god tid i forkant(1-2 uker)
- Tenk på toalettfasiliteter

1.1 NYBEGYNNERKURS I FISKE

Antall deltakere: Avhenger av hvor mange instruktør ønsker

Passer for: Alle som ønsker å lære å fiske

Tidsramme: 1 kveld eller ½ dag

Pris pr. deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer i NJFF

Teori

- Rigging av utstyr
- Lage knuter
- Vedlikehold av sneller
- Diverse kroker og utstyr til ulike fisketyper
- Fiskekort, hvor og hvordan skaffe seg det?

Praktisk

- Fiskemåter
- Måter å bruke fluer på til vanlig fiske (med dupp, søkke, oppheng over sluk etc.)
- Landing av fisk
- Avliving
- Ta vare på fangsten, tilberedning
- Type agn og hvordan agne

Forslag til oppfølging

- Fisketurer generelt

Tips til organisering

- Fisketillatelse fra grunneiere ved fiskevann utenom offentlig tilgang
- Hvordan komme seg til fiskeplassen
- Billigst og enklest om alle tar med mat/ drikke selv
- Klær etter forhold
- Lurt å ha med i sekken så du kan lage mat/steke fisk til deltakerne
- Ta med førstehjelpsutstyr

1.2 FLUEKASTEKURS FOR NYBEGYNNERE

Antall deltakere: Avhenger av hvor mange instruktør ønsker

Passer for: Alle som ønsker å lære å fiske

Tidsramme: 1 helg eller over kvelder på ukedager

Pris pr. deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer i NJFF

Teori (første dag)

- Forskjellige fluer, hva til hvilket bruk
- Grunnleggende teori om fluesnører og stenger samt praktiske kasteøvinger
- Sikkerhet

Praktisk (andre dag)

- Fluetyper, praktisk kasteøvinger og praktisk fiske

Forslag til oppfølgingsaktivitet

- Fluebinding

Tips til organisering

- Finn erfaren instruktør
- Avdekke hvem som har behov for å låne utstyr
- Fasiliteter: Gressplen/Mark + Vann/elv
- Utendørsaktivitet som krever bekledning etter forholdene
- Mat og drikke dekkes selv
- Ta med førstehjelps utstyr

1.3 FLUEBINDING FOR NYBEGYNNERE

Antall deltakere: Avhenger av hvor mange instruktør ønsker

Passer for: Gi beskjed om hvem dette kurset er beregnet på (passer for alle)

Tidsramme: Kveldskurs fra kl. 18-22 i Vinterhalvåret

Pris pr. deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer i NJFF

Teori

- Forskjellige fluetyper til fiske
- Bindematerialer som fjær, hår, kroker
- Oppbevaring av fluer og hva bør jeg ha i flueboksen?

Praktisk

- Binde klassiske fluer
- Anbefaler å binde ørret-fluer da folk flest har lettes tilgang til vann, mens laksefluer på sin side er lettere å binde fordi krokene er større.

Forslag til oppfølging

- Fluekastekurs

Tips til organisering

- Kjøp Bindedett for nybegynnere (inkl fjær, hår, kroker, saks, lim)
- Godt lys!
- Å binde fluer er også en fin aktivitet hvor en vil samle jenter til
- en sosial kveld på klubbhuset om de fisker eller ei

1.4 LAKSEFISKE

Antall deltakere: 8-10 deltakere

Passer for: Er det kurs/aktivitet for nybegynner eller erfarne?

Tidsramme: Helgefiske eller dagsfiske

Pris pr. deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer i NJFF. Pris avhenger av hvilken type organisering.

Teori

- Utstyr til bruk i laksefiske (sluker, spinnere, makk og fluer)
- Fiskeoppheng og knuter
- Desinfisering samt teorien bak det
- Hvordan bruke hov og klepp
- Villaks vs. Oppdrettsfisk og han- og hunfisk
- Bløgging og oppheng av fisk
- Reglement (minstemål, fisketider, bag limit, fangstrapportering, bevegelig fiske, hensyn til andre)
- Behandling/oppbevaring av fangst (rundfrysing)

Praktisk

- Kasteteknikker
- Hvor i elven bør en fiske – «lese elven»
- Bevegelig fiske i praksis

Forslag til oppfølging/andre kurs

- Fluekastekurs
- Fluebinding

Tips til organisering

- Hvor og Hvordan komme seg dit
- Innkvartering
- Kursleder bør være kjent i elva
- Bekledning
- Kjøp av Fiskeavgift og Fiskekort
- Ta med klepp, hov, fiskevekt og tang
- Førstehjelpsutstyr

1.5 HAVFISKETUR

Antall deltakere: 8-10 deltakere alt avhengig av størrelsen på båten

Passer for: Passer for alle

Tidsramme: Dagstur m/værforbehold – kan også kombineres med overnatting

Pris pr. deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer i NJFF

Teori

- Utstyr og fiskeknuter
- Ulike oppheng/kroker i forhold til fisketyper

Praktisk

- Agn
 - ✓ Typer
 - ✓ Festing
 - ✓ Oppbevaring
- Hvordan fiske i praksis
- Rengjøring av utstyr
- Preparering (bløgging, sløyning og pakking av fisk)

Tips til organisering

- Booke båt gjennom havfiskeklubb eller direkte med båteier
- Teoridelen kan brukes på kveldstid på tur v/overnatting eller før utreise med båten
- Avdekke behov for lån av utstyr. Båteier kan også gjerne ha noe å låne ut
- Sikkerhet (redningsvester)
- Sjøsyke (øreplaster)
- Husk gode kniver, poser til pakking
- Lurt å ha med håndkle

1.6 SJØFISKE FRA LAND / INNENLANDSFISKE

Antall deltakere: Deltakere i forhold til bemanning

Passer for: Passer for alle

Tidsramme: Dagstur

Pris pr. deltaker: Gjerne gratis

Teori

- Fiskeslag
- Ulike sluker og kroker i forhold til fisk
- Redskaper
- I sjø: minstemål

Praktisk

- Kasteteknikk
- Sveivemetoder/sveivestopp
- Rengjøring av utstyr
- Behandling av fisken du har fått

Tips til organisering

- Redningsvester
- Hvordan komme seg dit
- Ha noen ekstra stenger for utlån
- Bekledning
- Husk kniver og poser til oppbevaring
- Fiskekortavgift der det er nødvendig
- Teoridelen trenger bare være en kort innføring før man drar å fisker

1.7 KVINNER/BARN FISKE

Antall deltakere: Ikke noe tak. 1 voksen ansvarlig for sitt/sine barn

Passer for: Passer for alle

Tidsramme: ½ - 1 fiskedag ved et kaiområde eller et godt fiskevann

Pris pr. deltaker: Gratis

Teori

- Fiskeknuter og utstyr
- Snella – hvordan unngå floker og vas og hvordan fikse dette
- Ikke kaste på noen
- Hvordan finne ut hva du har fått

Praktisk

- Sveivemetoder / Sveivestopp
- Kasteteknikk
- Hvordan fiske i praksis
- Rengjøring av utstyr
- Bruk av kniv
- Behandling av fisken du har fått (avliving, sløying av fisk)
- Se hva den har spist

Tips til organisering

- God veileder («Med barn på fisketur» i NJFFs portal)
- Hvordan komme seg dit og P-muligheter
- Nok hjelp til å instruere samt løse floker og vas
- Redningsvester, Førstehjelpsutstyr og tang

- Ha noen ekstra stenger for utlån
- Lag en billedoversikt/plakat over fisketypene på stedet
- Bekledning etter forhold
- Husk gode kniver, poser til pakking
- Fiskekortavgift dekkes av/for voksne der det er nødvendig
- Alltid kjekt med liten premie til alle barna

1.8 ISFISKE

Antall deltakere: Deltakere i forhold til bemanning

Passer for: Populært for alle og kan være en virkelig naturopplevelse

Tidsramme: Dagstur v/forhold under vintersesongen, 2-4 timer

Pris pr. deltaker: Gjerne gratis (fiskekort/avgift)

Selv om isfiske i seg selv er enkelt i praksis, så er det likevel en god del en må tenke på ved et slikt arrangement.

Sikkerhet

- Når det gjelder isforhold så er det greit å si at 10 cm is er trygg is uansett istype, bortsett fra STAVIS. Det finnes forskjellige typer is. Stålis, snøblandet is, stavis, osv. Stålis er sterkest, mens stavisen er svakest og meget skummel. Stavis forekommer på våren før isen forsvinner. Den kan være tykk, men likevel meget usikker
- Ikke arranger fiske på regulerte vann om du ikke er veldig godt kjent
- Forhør deg også med grunneiere eller kjentmann
- Ha alltid med tau og ispigger!

Krav til utstyr

- En god isbor 115 mm (større isbor om du skal fiske på sjø)
- Noe å måle dybden med
- Isfiske-stikke
- Ispigger (kan også lages av to skrujern med tau i mellom)

Agn

- Pimpel/Røyeblink (spinnere)
- Maggot (larver på boks) eller Falsk rød Maggot
- Vanlig mark
- Akkar
- 1cm. av reke (uten skall)
- Røkt kjøtt (fenalår, pølser)
- Sild

Bekledning

- Varme vindtette/vanntette klær og sko – isoporplate er godt å stå/sitte på og isolerer ute kulden
- Sittestol/Stolsekk, sitteunderlag

Tips til organisering

- Prøv å fiske på grunner, her har fisken mer tilgang på næring enn på dypere vann og vil følgelig samles her
- Generelt tas flest fisk, uansett hvor du er i landet, tidlig morgen eller ettermiddag. Servere varm drikke og fyr på bålet ved land. Evt. ha natursti for å få folk til å bevege seg litt i kulden (tema fiske/natur)
- Oppfordre folk til å ta med spark, spesielt lurt på sjøisen da den kan være skummel
- Lær folk opp til å rydde etter seg
- Kamera
- Tenn gjerne en fellesgrill. Deltakerne kan enten ta med egen mat eller dere kan tilby pølser, grillet fisk, kaffe og saft
- Ved fiske i sjø er det best å fiske i timene frem mot flo og når det er flo

1.9 FISKESTELL - KULTIVERING

Kultivering av fisk

Flere lokalforeninger driver eget klekkeri for ørret og laks. Ta kontakt og finn en aktivitet /opplegg som kan passe inn for både dere og lokalforeningen. Kan legges opp til et langvarig prosjekt om ønskelig.

Her er det muligheter for å kunne være med på flere prosesser fra stamfiske på høsten, stryking, eggeplukking og til utsetting av yngel på våren.

Kultivering av vann- garnutsetting

Det er vanlig at det er for mye fisk i en bekk eller et vann. Da må en fiske ut for at det skal bli bedre leveområde for fisk i alle størrelser.

Grunnen til at det er for mye fisk er enten at det er veldig gode gytemuligheter slik at det blir født for mange fisk, eller at det er for lite uttak fra bestanden, av naturlige fiender og av mennesker. I mange vann bøter en på dette problemet ved å drive utfisking. Under utfiskingen fisker en ut store mengder av fisken ved å sette garn. I tillegg driver foreningene også med vannprøver og kalking av vann som en del av fiskestellarbeidet. Ta kontakt for å få til en dugnad med jentene på en slik dag.

2. SKYTEKURS

- Avklare forventninger og mål for aktiviteten
- Skille mellom medlemmer og ikke medlemmer i NJFF prismessig
- Oppfølging av kursdeltakeren
- Evaluering av hvert enkelt kurs etter endt opplegg
- Krev depositum eller innbetaling senest en uke **før kursstart.**
- Informasjon og markedsføring i god tid i forkant(1-2 uker)
- Tenk på toalettfasiliteter

2.1 ULIKE JAKTSKYTEGRENER

Antall deltakere:

Passer for: Jegerprøvekandidater og andre nybegynnere

Tidsramme: 1 dag

Pris pr deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer i NJFF

Teori

- Sikkerhet på skytebanen
- Kort innføring i våpenbruk og vedlikehold
- Kort innføring i de forskjellige jaktskytergrenene
 - ✓ Jegertrap
 - ✓ Figurjakt
 - ✓ Jaktsti
 - ✓ Leirduesti
 - ✓ Elgskyting
 - ✓ Jaktfeltskyting
- Video av de forskjellige grenene

Praktisk

- Deltakerne får prøve seg på de forskjellige grenene på skytebanen

Etterøkt

- Oppsummering
- Evaluering
- Stell og puss av våpen

2.2 HAGLE, DAGSKURS

Antall deltakere: 10 er ideelt. Maks 15

Passer for: Jegerprøvekandidater og andre nybegynnere

Tidsramme: 1 dag

Pris pr deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer

Teori

- Sikkerhet på skytebanen
- Kort innføring i våpenbruk og vedlikehold
- Skytestillinger
- Skyteteknikk
- Funksjonell bekledning
- Tilpasning av våpen
- Montering av hagla

Praktisk

- Skytestilling
- Synsteknikk
- Test skyting på diverse ting (f.eks. vannmelon) for å se kraften av hagla
- 2 x 25 skudd. Pause mellom hvert femte skudd. Informer om slag i skuldra

Etterøkt

- Oppsummering
- Evaluering
- Stell og puss av våpen

Forslag til oppfølging

- Jentekvelder med tilgjengelig instruktør.
- Eventuelt oppfølgingskurs med mye skytetrening

Tips til organisering

- Åpent for alle
- Billigst og enklest om alle tar med seg mat/ drikke selv. Legg gjerne til rette for felles grilling på bål og/eller bålcaffe
- Mange jenter har ikke eget våpen. Sørg for å ha våpen til utlån.
- Pass på at alle kan få låne hørselsvern/ kjøpe ørepropper
- Godt med klær, regntøy

Pass på at alle deltakere under 18 år har skriftlig tillatelse fra foresatte til å håndtere våpen

2.3 HAGLE, TODAGERSKURS

Antall deltakere: 10 er ideelt. Maks 15.

Passer for: Nybegynnere, jegerprøvekandidater

Tidsramme: 2 dager/ helg, eller 1 kveld i uka + 1 helgedag

Pris pr. deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer

Teori (første dag)

- Sikkerhet på skytebanen og ved våpenbruk generelt
- Skyteteknikker og skytestillinger
- Våpentilpasning
- Funksjonell bekledning
- Synsteknikk
- Montering av hagla
- Våpen, bruk og vedlikehold
- Ta fra hverandre, pusse og olje våpenet
- Jaktsituasjoner
- Avstandsbedømmelse

Praktisk (andre dag)

- Minimum 2 x 25. Pause mellom seriene
- Starte opp med veiledet skyting, deretter mer selvstendig

Etterøkt

- Oppsummering
- Evaluering

Forslag til oppfølging

- Oppfølgingskurs med mye skytetrening
- Jentekvelder med instruktør

Tips til organisering

- Åpent for alle
- Billigst og enklest om alle tar med mat/ drikke selv. Legg gjerne til rette for felles grilling på bål og/eller bålcaffe
- Mange jenter har ikke eget våpen. Sørg for å ha våpen til utlån.
- Pass på at alle kan låne hørselsvern/ kjøpe ørepropper
- Godt med klær, regntøy

Pass på at alle deltakere under 18 år har skriftlig tillatelse fra foresatte til å håndtere våpen!

2.4 RIFLE, DAGSKURS

Antall deltakere: 10 er ideelt. Maks 15

Passer for: Jegerprøvekandidater og andre nybegynnere

Tidsramme: 1 dag

Pris pr deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer

Teori

- Sikkerhet på skytebanen
- Kort innføring i våpenbruk og vedlikehold
- Skytestillinger
- Tilpasning av våpen

Praktisk

- 4-5 x 5 skudd. Pause mellom seriene, antall serier kan justeres etter nivå på deltakere
- Skytestillinger
 - ✓ Sittende
 - ✓ Stående

Etterøkt

- Oppsummering
- Evaluering
- Stell og puss av våpen

Forslag til oppfølging

- Jentekvelder med tilgjengelig instruktør.
- Eventuelt oppfølgingskurs med mye skytetrening

Tips til organisering

- Åpent for alle
- Billigst og enklest om alle tar med seg mat/ drikke selv. Legg gjerne til rette for felles grilling på bål og/eller bålcaffe
- Mange jenter har ikke eget våpen. Sørg for å ha våpen til utlån.
- Pass på at alle kan få låne hørselsvern/ kjøpe ørepropper
- Godt med klær, regntøy

Pass på at alle deltakere under 18 år har skriftlig tillatelse fra foresatte til å håndtere våpen!

2.5 RIFLE, TODAGERSKURS

Antall deltakere: 10 er ideelt. Maks 15.

Passer for: Nybegynnere, jegerprøvekandidater

Tidsramme: 2 dager/ helg, eller 1 kveld i uka + 1 helgedag

Pris pr. deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer

Dele opp hver kursdag i en teoretisk del og en praktisk del

Teori første dag

- Sikkerhet på skytebanen og ved våpenbruk generelt
- Skyteteknikk
- Lære å stille inn kikkertsiktet
- Våpentilpasning

Praktisk første dag

- Starte opp med veiledet skyting, deretter mer selvstendig
- Innskyting av rifle
- 3 x 4. Pause mellom seriene, antall serier kan justeres etter nivå på deltakere
- Skytestillinger
 - ✓ Sittende
 - ✓ Stående

Teori andre dag

- Våpen, bruk og vedlikehold
- Ta fra hverandre, pusse og olje våpenet
- Jaktsituasjoner
- Avstandsbedømmelse

Praktisk andre dag

- Starte opp med veiledet skyting, deretter mer selvstendig
- Minimum 4 x 3. Pause mellom seriene, antall serier kan justeres etter nivå på deltakere

Etterøkt

- Oppsummering
- Evaluering
- Stell og puss av våpen

Forslag til oppfølging

- Oppfølgingskurs med mye skytetrening
- Jentekvelder på skytebanen med instruktør

Tips til organisering

- Åpent for alle
- Billigst og enklest om alle tar med mat/ drikke selv. Legg gjerne til rette for felles grilling på bål og/eller bålcaffe
- Mange jenter har ikke eget våpen. Sørg for å ha våpen til utlån.

- Krev depositum eller innbetaling senest en uke **før kursstart.**
- Pass på at alle kan låne hørselsvern/ kjøpe ørepropper
- Godt med klær, regntøy

Pass på at alle deltakere under 18 år har skriftlig tillatelse fra foresatte til å håndtere våpen!

3. SMÅVILTJAKT

- Instruktører uansett aktivitet må kjenne området det skal jaktes i
- Sannsynligheten for å finne aktuelle art det jaktes på må være stor.
- Avklare forventninger og mål for aktiviteten
- Oppfølging av kursdeltakeren både ved vellykket og ikke vellykket fangst
- Skille mellom medlemmer og ikke medlemmer i NJFF prismessig
- Evaluering av hvert enkelt kurs etter endt opplegg
- Krev depositum eller innbetaling senest en uke **før kursstart**.
- Informasjon og markedsføring i god tid i forkant(1-2 uker)
- Tenk på toalettfasiliteter

Husk at alle under 18 år må ha med skriftlig tillatelse fra foresatte for å ha lov til å håndtere våpen!

3.1 SMÅVILTJAKT

Antall deltakere: Tilpasses etter terreng og instruktører

Passer for: Deltakere med blandet erfaringsgrunnlag

Tidsramme: En helg

Pris pr deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer

Teori

Ca. 3 timer (fredag kveld + eventuelt lørdag kveld)

A) Skogsfugl

- Sikkerhet
- Våpen, utstyr og hjelpemidler
- Levesett og oppførsel
- Lover og regler
- Forskjellige jaktmetoder
 - ✓ Smygejakt
 - ✓ Støkkjakt
 - ✓ Jakt med hund
 - ✓ Toppjakt
- Presentasjon av jaktområdet og fordeling av terreng
- Opplegg for den praktiske jakta

B) Hare

- Levesett og oppførsel
- Harejakt med hund
- Våpen, utstyr og hjelpemidler
- Sikkerhet
- Lover og regler
- Presentasjon av jaktområdene, inndeling i jaktlag

- Opplegg for den praktiske jakta.

Praktisk

Hele dagen lørdag og søndag

Gruppe 1: Skogsfugljakt, dels med hundefører, og dels støkkjakt

Gruppe 2: Harejakt med hund tidlig om morgenen. Over i støkkjakt på skogsfugl om ettermiddagen.

Deltakerne bytter gruppe på søndag.

Etterøkt lørdag

Ved leirbålet

- Evaluering av jakta.
- Hvordan ta vare på fangsten

Tips til organisering

- Hagle, ammunisjon
- Betalt jegeravgiftskort. Utlånserklæring ved lånt våpen
- Uteklær både til postering og aktivitet.
- Sovepose og liggeunderlag
- Mat og drikke for hele helgen
- Kompass og kart (eventuelt GPS)
- Stolsekk
- Jaktradio til utlån
- Kart over området til alle, gjerne laminert
- Jaktkort/tillatelse fra grunneier
- Fortelle lokale jakthistorier/ om lokale tradisjoner

3.2 DUE-/GÅSE-/ANDEJAKT

Antall deltakere: Tilpasses etter terreng og instruktører

Passer for: Nye jegere og viderekomne jegere.

Tidsramme: En helgedag fra ca. klokken 10-20

Pris pr. deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer

Teori (ca. 3 timer)

- Ringduas biologi og adferd
- Forskjellige jaktmetoder og hunder
 - ✓ Posteringsjakt
 - ✓ Lokkjakt m/ bulvan
 - ✓ Kamuflasje
- Våpen og ammunisjon
 - ✓ Haglevåpen
 - ✓ Ammunisjonstyper
 - ✓ Avstandsvurdering
- Oppsetting og plassering av kamuflasje
- Jakt i kulturlandskap
 - ✓ Hensyn til omgivelsene
- Duejakt med hund

Praktisk (ca. 4 timer)

- Inndeling i jaktlag
- Bygge kamuflasje
- Sette ut lokkefugl
- Klare avtaler om når den enkelte kan skyte

Etterøkt (ca. 2timer)

- Våpenbehandling, puss og rens etter jakt
- Ta vare på fangsten (praktisk utførelse av deltakerne)
 - ✓ Flåing og ribbing
 - ✓ Få filetene ut på en grei og effektiv måte
 - ✓ Lage gryteferdig fugl
- Evaluering av jakta
- Utveksling av erfaringer

Utstyr

- Hagle, ammunisjon
- Uteklær
- Mat og drikke for hele dagen
- Caps / skyggelue
- Betalt jegeravgiftskort
- Opplæringsjegere mellom 14-16 år må ha med skriftlig tillatelse fra foresatte
- Stolsekk/ kikkert/ lokkefugl om du har

3.3 REVEJAKT, POSTERINGSJAKT

Antall deltakere:

Passer for: Nye jegere og viderekomne jegere.

Tidsramme: 1 kveld og 1 dag

Pris pr deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer

Teori (på kvelden)

- Sikkerhet
- Revens biologi og atferd
- Forskjellige jaktformer på rev
- Våpen og ammunisjon
- Postering i forhold til vindretning og terreng
- Revejakt med hund, en hundefører forteller hvordan hunden arbeider

Praktisk

- Posteringsjakt
- **NB!** Sikkerhet, må ha klare avtaler om skytingen

Etterøkt

- Flåing av rev
- Når er skinnenet finest?

- Våpenpuss
- Evaluering av jakta

Forslag til oppfølging

- Åtejakt
- Lokkejakt

Tips til organisering

- Hagle, ammunisjon (noen få patroner holder)
- Betalt jegeravgiftskort. Utlånserklæring ved lånt våpen
- Varme uteklær, mye stillesitting under postering
- Blir det mye snø, anbefales det å ta med truger/ ski
- Mat og drikke for hele dagen. Husk varm drikke!
- Stolsekk
- Jaktradio til utlån

3.4 RYPEJAKT MED HUND

Antall deltakere: Avhengig av terreng. Maks 3-4 pr instruktør

Passer for: For eksempel jenter med hund, blandet erfaringsgrunnlag

Tidsramme: En helg

Hensikt: Opplæring og trening i rypejakt med hund

Pris pr deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer

Teori

- Sikkerhet og våpenbehandling
 - ✓ Sikker bakgrunn
 - ✓ Flere jegere, skuddretning, bevissthet om sidemann og hund
 - ✓ Lading og avlading når man er på og av linja
 - ✓ Passering av hindre, tøm våpen før forsering av hinder/ ulendt terreng og ved rast
 - ✓ Ro under oppflukt
 - ✓ Ikke stol blindt på sikringen
 - ✓ Haglets rekkevidde, spredning og rikosjettfare
- Kort om rypa
- Hvor finner vi rypa/ hvor finner vi fuglen i naturlig kamuflasje?
- Jaktmetoder
- Våpen, utstyr og hjelpemidler
- Stående fuglehund, hvordan jobber den
- Presentasjon av jaktområdene

Praktisk

- Avreise til jaktområdene om morgenen. Bytt område dag 2.
- Når dere er kommet ut i terrenget, kan det være en fordel å repetere hvordan jakten vil foregå og sikkerhetsregler
- Alle bør prøve å gå i to linjer før en jakter i tre linjer
- Det er inspirerende om instruktør med dyktig hund kan vise hvordan de jobber i en reell jaktsituasjon

- Bruk tid til å sette sammen hundene i passende par!
- Mangler hunden ro i oppflukt, bør det settes line på hunden før reisordre er blitt gitt

Etterøkt

- Våpenbehandling, puss og rens etter jakt
- Ta vare på fangsten (praktisk utførelse av deltakerne)
 - ✓ Flåing og ribbing
 - ✓ Få filetene ut på en grei og effektiv måte
 - ✓ Lage gryteferdig fugl
- Evaluering av jakta
- Utveksling av erfaringer

Tips til organisering

- Hagle, ammunisjon
- Betalt jegeravgiftskort.
- Utlånserklæring ved lånt våpen
- Sovepose og liggeunderlag ved overnatting
- Mat og drikke for begge dager (primus og kokekar?)

3.5 RÅDYRJAKT

Antall deltakere:

Passer for: Jenter med blandet erfaringsgrunnlag

Tidsramme: En helg. Anledning til å overnatte

Pris pr deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer

Teori

- Sikkerhet
- Våpen, utstyr og hjelpemidler
- Lover og Regler
- Rådyrenes levesett og oppførsel
- Forskjellige jaktmetoder
 - ✓ Smugjakt
 - ✓ Jakt med hund
 - ✓ Drivjakt
- Presentasjon av jaktområdene
 - ✓ Hensynet til omgivelsene
 - ✓ Plassering av poster
 - ✓ Oppførsel på post
 - ✓ Kommunikasjon under jakta
- Inndeling i jaktlag
- Prøveskyting på rådyrfigur med hagle

Praktisk

- Fordeling av poster basert på:
 - ✓ Våpen
 - ✓ Vindretning

- ✓ Hvor man skal gå med hund
- Hele dagen
- (For eksempel: Avreise før det lysner til jaktområdene. Jakt med drivende hund)
- Ta vare på fangsten
 - ✓ Deltakerne slakter og parterer (ha et rådyr klart som er felt tidligere)
- Sosialt samvær lørdag kveld for de som overnatter

Tips til organisering

- Hagle, ammunisjon
- Betalt jegeravgiftskort. Utlånserklæring ved lånt våpen
- Med kombigevær eller rifle må du ha med attest for storviltprøve
- Kniv
- Rød/ oransje lue eller armbånd
- Sovepose og liggeunderlag ved overnatting
- Mat og drikke for begge dager (primus og kokekar?)

3.6 SJØFUGLJAKT

Antall deltakere: Avhengig av terreng

Passer for: Jenter med blandet erfaringsgrunnlag

Tidsramme: En helg

Pris pr deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer

Teori

- Sikkerhet
 - ✓ Skytesektorer ved flere jegere
 - ✓ Rikosjettfare
 - ✓ Sikkerhet for jegeren
 - ✓ Våpenbehandling
- Artskunnskap, biologi og adferd
 - ✓ Måker, skarv, gjess og ender
 - ✓ Hvilke arter finnes i området
- Lovverk
 - ✓ Bestemmelser for bruk av båt
 - ✓ Allemannsretten
- Jaktutøvelsen
 - ✓ Viktighet av skjul, plassering og typer
 - ✓ Lokkefugl, antall plassering og typer
 - ✓ Avstandsbedømmelse og fart
 - ✓ Skudd i vann/flukt
 - ✓ Våpen
 - ✓ Ammunisjon
 - ✓ Våpenstell før og etter sjøfugljakt
 - ✓ Ved skadeskyting

Praktisk

- Inndeling i jaktlag

- Bygge opp skjul
- Sette ut lokkefugl
- Klare avtaler om når den enkelte kan skyte

Etterøkt

- Våpenbehandling, puss og rens etter jakt
- Ta vare på fangsten (praktisk utførelse av deltakerne)
 - ✓ Flåing og ribbing
 - ✓ Få filetene ut på en grei og effektiv måte
 - ✓ Mørning
- Evaluering av jakta
- Utveksling av erfaringer

4. STORVILTJAKT

- Instruktører uansett aktivitet må kjenne området det skal jaktes i
- Sannsynligheten for å finne aktuelle art det jaktes/fiskes på må være stor
- Avklare forventninger og mål for aktiviteten
- Skille mellom medlemmer og ikke medlemmer prismessig i NJFF prismessig
- Oppfølging av kursdeltakeren både ved vellykket og ikke vellykket fangst
- Evaluering av hvert enkelt kurs etter endt opplegg
- Krev depositum eller innbetaling senest en uke **før kursstart.**
- Informasjon og markedsføring i god tid i forkant(1-2 uker)
- Tenk på toalettfasiliteter

Husk at alle under 18 år må ha med skriftlig tillatelse fra foresatte for å ha lov til å håndtere våpen!

4.1 STORVILTJAKT

Antall deltakere: Avhengig av terreng og jaktfaddere

Passer for: Alle som vil prøve storviltjakt

Tidsramme: Minimum ei helg, opp til ei uke

Pris pr deltaker: Differensiere mellom medlemmer og ikke medlemmer i NJFF

Innledning

- Definisjon:
 - ✓ Rådyr
 - ✓ Hjort
 - ✓ Elg
- Tilpassing og innskyting av børsa på oppmøtedagen hvis det er tilgjengelig skytebane i nærheten

Før kursstart

- Infoskriv til kursdeltakerne om hva de må ha med
 - ✓ Jegeravgiftskort med avlagt storviltprøve
 - ✓ Evt. Utlånserklæring på rifla
 - ✓ Jaktbekledning (husk «stille» klær)
 - ✓ Sekk etter type jakt/sitteunderlag
 - ✓ Klesbehov etter geografiske og temperaturmessige forhold
 - ✓ Hva er inkludert i kursavgiften av mat/drikke/overnatting
- Avklare med jaktfadderne hva som forventes av dem.
 - ✓ Fremstå som en trygg person som er der for å støtte kursdeltakeren

- ✓ Info til kursdeltakeren om den aktuelle posten og mulige situasjoner

Teori (Ca. en halv dag. Gjerne oppmøtedagen)

- Sikkerhet
 - ✓ Vådeskudd
- Lover og regler
- Gjennomgang av situasjoner på post og ved påskutt dyr
 - ✓ Skadeskyting
 - ✓ Hvordan melde om påskutt dyr
- Bruk av jaktradio
 - ✓ Hva gjør jeg ved tomt batteri?
- Ro på post og på radio
- Bruk av hund
- Tegn på at dyr nærmer seg, «lytte til skogen»
- Jaktmetoder på det aktuelle dyret
- Godkjent ettersøkshund
- Presentasjon av jaktterrenget
 - ✓ Plassering av poster
 - ✓ Skyteretning
 - ✓ Retning på drevet
 - ✓ Jakttradisjoner på stedet

Utstyr

- Jaktradio til utlån kan være lurt å ha
- Kart over terrenget, gjerne laminert og med noen sentrale poster avmerket
- Merking av den himmelretningen som blir brukt på radioen
- Rød/ oransje lue/ armbånd /vest

Jakta

- Orientering om dagens jakt
 - ✓ Område
 - ✓ Retning og hvorfor denne retningen
 - ✓ Kvote
 - ✓ Hva gjør vi hvis et dyr blir påskutt
 - ✓ Hva gjør vi hvis det kommer rovdyr på post
 - ✓ Hva gjør vi hvis det kommer småviltjegere på post
- Fordeling av jaktfaddere
 - ✓ Kan være lurt å rullere slik at deltakerne får forskjellige faddere på post
- Tydelig kommunikasjon på fremdrift og utvikling av drevet
- Etter dagens jakt; oppsummering og evaluering av dagen

5. FOREDLING

- Avklare forventninger og mål for aktiviteten
- Oppfølging av kursdeltakeren
- Skille mellom medlemmer og ikke medlemmer i NJFF prismessig
- Evaluering av hvert enkelt kurs etter endt opplegg
- Krev depositum eller innbetaling senest en uke **før kursstart**.
- Informasjon og markedsføring i god tid i forkant(1-2 uker)
- Tenk på toalettfasiliteter

5.1 DIVERSE TIPS

- Å finne en egnet plass der mange kan holde på med mat samtidig kan være en utfordring. Å høre med kommunen om å låne et skolekjøkken kan være en mulighet.
- Bruk ressursene som finnes nærmiljøet. En erfaren jeger på elgjaktlaget kan kanskje holde slaktekurs, kanskje kjenner noen kokk til matkurset, har noen en bestemor som kan bake lefser? For kurs i gamle mattradisjoner, kan det kanskje være en ide å ta kontakt med et bygdekvennelag dersom det finnes i nærheten der du bor.
- Mangler dere ressurspersoner til å holde et kurs, kan det være lurt å høre med en naboforening eller fylkeslaget om de kjenner noen.
- Ta kontakt med Vinmonopolet om du trenger tips til kurs som handler om vin og øl. Betjenten kan mulig også være behjelpelig med å holde kurset.

5.2 FORSLAG TIL FOREDLINGSKURS

- Pølsekurs
- Urtekurs
- Ølbryggingskurs
- Hvordan rense, filetere og behandle fisk
- Fiskematkurs
- Partering og slakting av storvilt
- Vin og øl til fisk og vilt
- Gamle mattradisjoner (lefser, speking, sylting, røyking, graving)
- Skinn; flåing og bearbeiding
- Kortreist/ureist mat/lokale råvarer
- Soppkurs
- Kreativ utnyttelse av naturmidler og vilt

5.3 PARTERING OG FOREDLING AV STORVILT

Antall deltakere:

Passer for: Alle

Tidsramme: En dag

Pris pr deltaker: Differensiere mellom medlemmer og ikke medlemmer

Teori (1-2 timer)

- Utstyr
- Hvordan behandle felt vilt
- Hvordan holde god hygiene
- Slakting
- Frakt fra slakteplass
- Modning
- Partering

Praktisk

- Slakting
- Opphenging
- Partering

Tips til organisering

- Åpent for alle
- Legg ved giro og krev at den må være betalt før kursstart
- Deltakere må ha med klær som tåler å bli tilgriset
- Hansker og engangsforklær
- Gode kvinner og brynjer
- Lokalitet: Slakteri eller gård
- Lam eller kalv kan brukes. Det kan være greit om et av dyra er slaktet på forhånd, slik at det er klart til partering. Eventuelt kan man ha slakting/ utvomming/ flåing/ opphenging dag 1 og partering dag 2.

6. HUND

- Avklare forventninger og mål for aktiviteten
- Evaluering av hvert enkelt kurs etter endt opplegg
- Oppfølging av kursdeltakeren
- Skille mellom medlemmer og ikke medlemmer i NJFF prismessig
- Krev depositum eller innbetaling senest en uke **før kursstart**.
- Informasjon og markedsføring i god tid i forkant(1-2 uker)
- Tenk på toalettfasiliteter

6.1 ETTERSØKSKURS

Antall deltakere: Avhenger av hvor mange instruktør ønsker

Passer for: Hundeeiere som ønsker å få kunnskap om hvordan en går frem for å få til en godkjent ettersøkshund

Tidsramme: Kveldstid, flere kvelder

Pris pr. deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer i NJFF

Teori

- Lover og regler
- NJFFs ettersøksutdanning
- Hvordan legge blodspor
- Utstyr til sportrening
- Hunden og valg av valp
- Innlæringsveien

Praktisk

- Demonstrasjon av blodspor
- Hvordan legge blodspor
- Gå spor

Tips til organisering

- Deltakerene trenger å ha:
 - ✓ Hundeseler
 - ✓ Langline
 - ✓ Godbit
 - ✓ Bæsjeposer
- Godt med noe varmt å drikke
- Mat og drikke

6.2 HUNDETRENING

Antall deltakere: Avhenger av hvor mange instruktør ønsker

Passer for:

Tidsramme: flere kvelder/ ei helg

Pris pr. deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer i NJFF

Teori

- Hvordan lese hunden
- Kort om de forskjellige grenene
 - ✓ Hverdagsdressur
 - ✓ Ringtrening
 - ✓ Agility

Praktisk

- Trening av de forskjellige grenene med instruktør
 - ✓ hverdagsdressur
 - ✓ ringtrening
 - ✓ agility
- Sosialisering/miljøtrening av hundene

Tips til organisering

- Finn et passende sted å være alle kveldene
- Deltakerene trenger å ha:
 - ✓ Hverdagshundebånd
 - ✓ Utstillingshundebånd
 - ✓ Godbit
 - ✓ Bæsjeposer
- Godt med noe varmt å drikke
- Mat og drikke
- Noe utstyr til utlån?

Opplegget kan arrangeres som treningskvelder for foreningsmedlemmer. Inspirasjon fra innhold kan med fordel hentes fra NJFFs valpekurs og unghundkurs, kodenr. 1044 og 1045. Plan for disse kursene finner du på våre nettsider og sidene til Studieforbundet Natur og Miljø.

6.3 STELL AV HUND

Antall deltakere: Avhenger av hvor mange instruktør ønsker, men i utgangspunktet så mange som mulig.

Passer for: Alle med hund

Tidsramme:

Pris pr. deltaker: Gjerne gratis

Teori

- Stell av hund og ulike typer hunder.
 - ✓ Vask
 - ✓ Pels
 - ✓ Klo
 - ✓ Ører
- Veterinær/ førstehjelp på hund, hva skal ligge i jaktsekken?
- Hundeutstyr

Praktisk

- Vise diverse stell av jakthund og klipp av hund før utstilling eller jaktklipp

Tips til organisering

- Finn et passende sted å være
- Ha med utstyr å vise frem
- Snakk med en veterinær som kan komme og snakke

6.4 AKTIVITETSKVELD MED HUND

Antall deltakere: Avhenger av hvor mange instruktør ønsker

Passer for: Alle med hund

Tidsramme: En dag eller flere kvelder

Pris pr. deltaker: Differensieres mellom medlemmer og ikke-medlemmer i NJFF

Teori

- Lær å lese hundens signaler
- Kategorier av mentale aktiviteter:
 - ✓ Læring
 - ✓ Problemløsning
 - ✓ Nesarbeid
 - ✓ Balanse

Praktisk

- Øve på aktiviteter innen læring/ problemløsning/ nesarbeid/ balanse med instruktør.

Etterøkt

- Oppsummering av dagen
- Tips til videre trening

Tips til organisering

- Finn et passende sted å være
- Nødvendig utstyr